

Femte avdelningen – Om rättegången i hovrätt

49 kap. Om rätten att överklaga en tingsrätts domar och beslut och om prövningstillstånd

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (2005:683).

1 §

[5191] En tingsrätts dom får överklagas, om inte annat är föreskrivet.

När en tingsrätt meddelar dom i fall som avses i 17 kap. 5 § andra stycket, skall rätten med hänsyn till omständigheterna bestämma om domen skall få överklagas särskilt eller endast i samband med att tingsrättens slutliga avgörande överklagas.

Den, mot vilken en tredskodom givits, får inte överklaga domen. Bestämmelser om hans rätt till återvinning i anledning av sådan dom finns i 44 kap. 9 §. *Lag (1994:1034)*.

2 §

[5192] Har parterna muntligen inför rätten eller skriftligen avtalat att inte överklaga en dom som meddelas med anledning av en uppkommen tvist eller en framtida tvist som kan härledas till ett visst angivet rättsförhållande, gäller avtalet, om förlikning om saken är tillåten.

En utfästelse att inte överklaga som har gjorts efter domen gäller, om förlikning om saken är tillåten. *Lag (2005:683)*.

3 §

[5193] En tingsrätts slutliga beslut får överklagas, om inte annat är föreskrivet. Har en part rätt att ansöka om återupptagande av ett mål som avgjorts genom ett slutligt beslut, får han dock inte överklaga beslutet.

Andra beslut får överklagas endast i samband med överklagande av dom eller slutligt beslut, om inte annat är föreskrivet. *Lag (1994:1034)*.

4 §

[5194] Har en tingsrätt i beslut under rättegången ogillat jäv mot domare eller invändning om rättegångshinder eller beslutat angående frågor som avses i 1 kap. 3 d §, skall den part som vill överklaga beslutet först anmäla missnöje. Sådan anmälan skall göras genast, om beslutet meddelats vid ett sammanträde, och annars inom en vecka från den dag då parten fick del av beslutet. Försummar parten detta, har han inte längre rätt att överklaga beslutet. Om en part anmäler missnöje, skall rätten med hänsyn till omständigheterna bestämma om beslutet skall få överklagas särskilt eller endast i samband med att dom eller slutligt beslut överklagas. *Lag (1994:1034)*.

5 §

[5195] En tingsrätts beslut får överklagas särskilt, om tingsrätten i beslutet

1. avvisat ett ombud, ett biträde eller en försvarare eller ogillat ett yrkande om detta,

2. ogillat ett yrkande av tredje man att få delta i rättegången som intervenient eller målsägande eller prövat fråga enligt 13 kap. 7 § om övertagande av ett käromål,

3. förelagt en part eller någon annan att lägga fram skriftligt bevis eller att tillhandahålla föremål för syn eller besiktning eller vid prövning enligt 3 kap. 3 § andra stycket 4 eller 5 tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 3 § andra stycket 4 eller

5 yttrandefrihetsgrundlagen funnit det vara av synnerlig vikt att en uppgift som avses där lämnas vid vittnesförhör eller förhör med en part under sanningsförsäkran,

4. prövat en fråga om utdömande av förelagt vite eller häkte eller om ansvar för förseelse i rättegången eller om skyldighet för någon att ersätta rättegångskostnad,

5. prövat en fråga om ersättning eller förskott av allmänna medel till målsägande eller enskild part eller om ersättning eller förskott till biträde, försvarare, vittne, sakkunnig eller någon annan,

6. prövat en fråga i tvistemål om kvarstad eller annan åtgärd enligt 15 kap. eller i brottmål om häktning, tillstånd till restriktioner enligt 24 kap. 5 a §, en åtgärd som avses i 25–28 kap. eller omhändertagande enligt 28 kap. brottsbalken,

7. avslagit en begäran om biträde eller försvarare eller till sådant uppdrag utsett någon annan än parten föreslagit,

8. prövat en fråga som gäller rättshjälp enligt rättshjälpslagen (1996:1619) i annat fall än som avses i 5 eller 7,

9. avslagit en begäran om att ersättning till vittne som åberopats av en enskild part skall utgå av allmänna medel enligt 36 kap. 24 § andra stycket eller

10. prövat en fråga enligt 33 kap. ([1464] o.f.) brottsbalken om avräkning av tiden för vissa frihetsberövanden. *Lag (1998:601)*.

6 §

[5196] Den som vill överklaga ett sådant beslut som avses i 5 § 1, 2, 3, 7, 8 eller 9 skall först anmäla missnöje, om beslutet har meddelats under rättegången. Anmälan skall göras genast, om beslutet meddelats vid ett sammanträde, och annars inom en vecka från den dag då han fick del av beslutet. Den som försummar detta har inte längre rätt att överklaga beslutet.

Myndigheter som enligt lag eller föreskrifter som beslutats med stöd av lag är behöriga att överklaga beslut som avses i första stycket skall anmäla missnöje senast en vecka från dagen för beslutet, om detta har meddelats vid ett sammanträde där myndigheten inte har varit företrädd. *Lag (1994:1034)*.

7 §

[5197] Anser en part att ett beslut av tingsrätten medför att målet försenas i onödan, får han överklaga beslutet särskilt. *Lag (1994:1034)*.

8 §

[5198] Om tingsrätten förklarar en domare jävig, utsett målsägandebiträde, beslutat att kostnader för enskild parts inställelse skall betalas av allmänna medel eller bifallit en begäran om att ersättning till vittne som åberopats av enskild part skall betalas av allmänna medel får tingsrättens beslut inte överklagas.

Ett beslut som gäller hänskjutande av en fråga till Högsta domstolen enligt 56 kap. 13 § får inte överklagas. *Lag (1999:84)*.

9 §

[5199] För att bemöta klagandens ändringsyrkande får motparten begära att ett beslut som inte får överklagas särskilt ändå skall prövas.

Om ett beslut enligt vilket rätten förelagt vite eller annan påföljd inte får överklagas särskilt, kan den som är missnöjd med beslutet, begära att föreläggandets giltighet prövas i samband med att han överklagar ett beslut i vilket föreläggandet har tillämpats. *Lag (1994:1034)*.

10 §

[5200] En tingsrätts beslut genom vilket en missnöjesanmälan, en ansökan om återvinning eller återupptagande eller ett överklagande har avvisats får överklagas. Frågan om en sådan anmälan eller ansökan gjorts eller ett överklagande skett inom rätt tid får annars prövas av hovrätten. *Lag (1994:1034)*.

11 §

[5201] Har en part som enligt 4 § anmält missnöje med tingsrätts beslut under rättegången hänvisats att överklaga beslutet särskilt, skall målet vila till dess att överklagandet prövats. Rätten får dock bestämma att förberedelsen i målet skall fortsätta.

Anmäler någon missnöje enligt 6 §, får rätten förklara målet vilande till dess att överklagandet prövats, om det finns särskilda skäl.

I andra fall än som har sagts nu får ett överklagande av en tingsrätts beslut under rättegången inte leda till att målets behandling skjuts upp. *Lag (1994:1034)*.

12 §

[5202] För att hovrätten skall pröva tingsrätts dom eller beslut krävs prövningstillstånd, om inte annat är föreskrivet. *Lag (2005:683)*.

13 §

[5203] För att hovrätten ska pröva tingsrätts dom i brottmål, såvitt avser annat än enskilt anspråk, krävs inte prövningstillstånd i andra fall än då den tilltalade genom domen

1. som enda påföljd dömts till böter, eller
2. frikänts från ansvar för brott för vilket det inte är föreskrivet svårare straff än fängelse i sex månader.

Har tingsrätten i en dom i brottmål även prövat enskilt anspråk mot den tilltalade krävs inte prövningstillstånd i den delen, om

1. ett överklagande avser frågan om den tilltalade ska dömas för den åtalade gärning som det enskilda anspråket hänför sig till, och
2. prövningstillstånd meddelas i den frågan eller sådant prövningstillstånd inte krävs.

Kravet på prövningstillstånd enligt första stycket gäller inte om domen överklagas av justitiekanslern eller en justitieombudsman.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller även beslut som får överklagas endast i samband med överklagande av dom.

För att hovrätten i brottmål ska pröva tingsrätts slutliga beslut eller beslut som får överklagas särskilt krävs inte prövningstillstånd. *Lag (2008:795)*.

14 §

[5204] Prövningstillstånd skall meddelas om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet. *Lag (2005:683)*.

14 a §

[5204 A] Prövningstillstånd får begränsas till att gälla en viss del av en dom eller ett slutligt beslut, om utgången i den delen inte kan påverka andra delar av det överklagade avgörandet.

Ett prövningstillstånd som meddelas utan en sådan begränsning som avses i första stycket gäller

1. domen eller det slutliga beslutet i den utsträckning parten har överklagat avgörandet,
2. överklagade beslut som har tagits in i domen eller det slutliga beslutet och som inte angår ett ombud, ett vittne, en sakkunnig eller någon annan som inte var part eller intervenient i tingsrätten, och
3. överklagade beslut som får överklagas endast i samband med att domen eller det slutliga beslutet överklagas.

Meddelas inte prövningstillstånd skall tingsrättens avgörande stå fast. En upplysning om detta skall tas in i hovrättens beslut. *Lag (2005:683)*.

15 §

[5205] Krävs prövningstillstånd i hovrätten, skall tingsrättens dom eller beslut innehålla uppgift om detta och om innehållet i 14 §. *Lag (1994:1034)*.

50 kap. Om överklagande av domar i tvistemål

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (1994:1034).

1 §

[5211] En part som vill överklaga tingsrättens dom i ett tvistemål skall göra detta skriftligen. Skrivelsen skall ges in till tingsrätten. Den skall ha kommit in till rätten inom tre veckor från den dag då domen meddelades. *Lag (1994:1034)*.

2 §

[5212] Om ena parten överklagat tingsrättens dom, har motparten rätt att överklaga domen inom en vecka från den dag då den i 1 § angivna tiden gick ut. Ett överklagande som gjorts under sådan tid förfaller, om det första överklagandet återkallas eller av annat skäl förfaller. *Lag (1994:1034)*.

3 §

[5213] Ett överklagande som kommit in för sent skall avvisas av tingsrätten. Överklagandet skall dock inte avvisas om det har kommit in till hovrätten inom klagotiden. *Lag (1994:1034)*.

4 §

[5214] Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas,
2. i vilken del domen överklagas och den ändring i domen som yrkas,
3. grunderna för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, och
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i hovrätten inte lagts fram tidigare, ska klaganden i mål där förlikning om saken är tillåten förklara anledningen till det. Skriftliga bevis som inte har lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten. *Lag (2008:649)*.

5 §

[5215] Om inte överklagandet avvisas enligt 3 §, skall tingsrätten efter utgången av den i 2 § angivna tiden sända över detta och övriga handlingar i målet till hovrätten.

Handlingarna skall översändas genast, om klaganden framställt ett yrkande som fordrar omedelbar prövning, såsom ett yrkande om kvarstad eller ett yrkande om upphävande av ett beslut om sådan åtgärd eller av ett beslut om att dom får verkställas även om den inte har laga kraft. Till dess att den i 2 § angivna tiden har gått ut, skall dock en kopia av överklagandet finnas tillgänglig vid tingsrätten. *Lag (1994:1034)*.

6 §

[5216] Om det finns något annat hinder mot att ta upp ett överklagande till prövning än att detta kommit in för sent, får hovrätten omedelbart avvisa överklagandet. *Lag (1994:1034)*.

7 §

[5217] Uppfyller överklagandet inte föreskrifterna i 4 § eller är det på annat sätt ofullständigt, skall hovrätten förelägga klaganden att avhjälpa bristen. Något föreläggande behöver dock inte meddelas om överklagandet är ofullständigt endast i fråga om sådana uppgifter som avses i 4 § första stycket 4.

Följer klaganden inte förelägget skall överklagandet avvisas, om det är så ofullständigt att det inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en rättegång i hovrätten. *Lag (2005:683)*.

7 a §

[5217 A] Om överklagandet inte avvisas enligt 6 § eller 7 § andra stycket, ska hovrätten besluta om prövningstillstånd ska meddelas. Om det behövs, ska beslutet föregås av skriftväxling.

Om det finns särskilda skäl, får sammanträde hållas innan frågan om prövningstillstånd avgörs. Till ett sådant sammanträde ska parterna kallas. Uteblir en part, får frågan ändå avgöras. *Lag (2008:649)*.

8 §

[5218] Beviljas prövningstillstånd, ska överklagandet delges motparten med föreläggande att svara skriftligen inom en viss tid, om detta inte redan har skett.

Har tingsrätten avslagit ett yrkande om kvarstad eller någon annan åtgärd enligt 15 kap. eller upphävt ett beslut om en sådan åtgärd, får hovrätten omedelbart bevilja åtgärden att gälla tills vidare. Har tingsrätten beviljat en sådan åtgärd eller förklarat att domen får verkställas även om den inte har laga kraft, får hovrätten omedelbart besluta att tingsrättens beslut tills vidare inte får verkställas. *Lag (2008:649)*.

9 §

[5219] Om inte klagandens yrkande medges, skall motparten i sin svarsskrivelse yttra sig över de grunder för överklagandet som klaganden har anfört och ange de omständigheter han eller hon själv vill anföra.

Skrivelsen skall innehålla uppgift om de bevis parten åberopar och om vad som skall styrkas med varje bevis. Om en omständighet eller ett bevis som åberopas i hovrätten inte har lagts fram tidigare, skall parten i mål där förlikning om saken är tillåten förklara anledningen till det. Skriftliga bevis som inte har lagts fram tidigare skall ges in samtidigt med svarsskrivelsen. Vill parten att det skall hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, skall han eller hon ange det och skälen till detta. Parten skall också ange om han eller hon vill att klaganden skall infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten. *Lag (2005:683)*.

10 §

[5220] Hovrätten skall sända över svarsskrivelsen till klaganden.

Om det behövs, får hovrätten besluta om ytterligare skriftväxling under förberedelsen. Hovrätten får också meddela närmare bestämmelser om skriftväxlingen och därvid bestämma i vilket avseende parten skall yttra sig. En part får föreläggas att ge in mer än en skrivelse endast om det finns särskilda skäl.

Under förberedelsen får sammanträde hållas, om det behövs för en ändamålsenlig handläggning av målet. I fråga om ett sådant sammanträde tillämpas bestämmelserna i 16 § första stycket och andra stycket första meningen, 21 § första stycket första meningen och 22 §. *Lag (2005:683)*.

11 §

[5221] Hovrätten bör verka för att parterna förlikas eller på annat sätt uppnår en samförståndslösning, om det är lämpligt med hänsyn till målets beskaffenhet och övriga omständigheter.

Rätten får vid tillämpning av första stycket, i ett mål där förlikning om saken är tillåten, besluta om särskild medling, om parterna samtycker till det. I sådant fall ska rätten förelägga parterna att inställa sig till ett sammanträde inför medlare som förordnas av rätten och ange inom vilken tid medlingen senast ska vara slutförd. Rätten får förlänga tidsfristen om det finns särskilda skäl för det. *Lag (2011:861)*.

12 §

[5222] Om hovrätten anser att det behövs, skall hovrätten besluta att yttrande av sakkunnig inhämtas, skriftligt bevis läggs fram, föremål tillhandahålls för syn eller besiktning, bevis tas upp utom huvudförhandlingen eller någon annan förberedande åtgärd företas.

Om en part vill att en åtgärd enligt första stycket skall företas, skall han så snart som möjligt begära det hos hovrätten.

I fråga om hovrättens skyldigheter under förberedelsen skall 42 kap. 8 § andra stycket tillämpas. *Lag (1994:1034)*.

12 a §

[5222 A] Om det är till fördel för handläggningen av målet, bör hovrätten göra en skriftlig sammanställning av parternas yrkanden och invändningar samt de omständigheter som dessa grundas på. Rätten får förelägga parterna att lämna underlag för sammanställningen. Parterna skall innan förberedelsen avslutas beredas tillfälle att yttra sig över sammanställningen. *Lag (2005:683)*.

12 b §

[5222 B] I 56 kap. 13–15 §§ finns bestämmelser om att hovrätten får hänskjuta en fråga till prövning av Högsta domstolen. *Lag (2016:37)*.

13 §

[5223] Hovrätten får avgöra målet utan huvudförhandling, om klagandens ändringsyrkande har medgetts, eller om det är uppenbart att överklagandet är ogrundat.

Kan saken utredas tillfredsställande får hovrätten även i andra fall avgöra målet utan huvudförhandling,

1. om parterna har begärt att målet skall avgöras utan huvudförhandling eller
2. om ingen av parterna, sedan fråga väckts om avgörande utan huvudförhandling, haft någon invändning mot detta.

Ett mål får alltid avgöras utan huvudförhandling, om det är uppenbart att sådan förhandling är obehövlig.

För prövning som inte avser själva saken behöver huvudförhandling inte hållas. *Lag (1999:84)*.

14 §

[5224] Innan ett mål avgörs utan huvudförhandling, skall parterna, om det inte är uppenbart att de redan har slutfört sin talan, beredas tillfälle att göra det. *Lag (1994:1034)*.

15 §

[5225] Om inte målet enligt 13 § avgörs utan huvudförhandling, skall hovrätten bestämma tid för sådan förhandling. Tiden skall om möjligt bestämmas efter samråd med parterna. För behandling av en rättegångsfråga eller sådan del av saken som får avgöras särskilt får huvudförhandling sättas ut även om målet i övrigt inte är färdigt för huvudförhandling. *Lag (1994:1034)*.

16 §

[5226] Till huvudförhandlingen skall parterna kallas.

Klaganden skall föreläggas att inställa sig vid påföljd att överklagandet annars förfaller. Skall han infinna sig personligen, skall hovrätten också upplysa honom om bestämmelsen i 21 § första stycket andra meningen. Om det är av betydelse för målets handläggning eller utredning att motparten inställer sig eller om denne är skyldig att infinna sig personligen, skall han föreläggas vite. Föreläggs motparten inte vite, skall han upplysas om att målet kan komma att avgöras även om han uteblir.

Hovrätten skall också bestämma vilka vittnen och sakkunniga som skall kallas till huvudförhandlingen. Parterna skall underrättas om beslutet. *Lag (1999:84)*.

17 §

[5227] I övrigt skall det som sägs i 43 kap. 1–6 §§, 8 § andra stycket och 10–14 §§ tillämpas i fråga om huvudförhandling i hovrätten. Reglerna i 16 § i detta kapitel skall dock tillämpas i fråga om kallelser till huvudförhandling som återupptas efter uppehåll och förelägganden för parterna. *Lag (2005:683)*.

18 §

[5228] Vid huvudförhandlingen skall den överklagade domen redovisas i den omfattning det behövs. Klaganden skall ange i vilken del domen överklagas och den ändring i domen som yrkas. Motparten skall ange om yrkandet medges eller bestrids.

Därefter skall, om inte hovrätten anser något annat lämpligare, först klaganden och sedan motparten utveckla sin talan. Varje part skall yttra sig över vad den andra parten anfört. Om förhandlingen äger rum trots att klagandens motpart uteblivit, skall hovrätten se till att det som denne anfört läggs fram ur handlingarna i den utsträckning det behövs.

Framställningar enligt första och andra styckena får ske genom hänvisningar till handlingar i målet, om rätten finner det lämpligt. *Lag (2005:683)*.

19 §

[5229] Sedan parterna utvecklats sin talan, ska bevisningen läggas fram. Om huvudförhandlingen hålls trots att klagandens motpart uteblivit, ska hovrätten se till att den bevisning som han eller hon lagt fram i tingsrätten läggs fram ur handlingarna i den utsträckning som bevisningen har betydelse för målet i hovrätten. Bevisningen får läggas fram genom hänvisningar till ljud- och bildupptagningar och andra handlingar i målet, om rätten finner det lämpligt.

Om det inte finns särskilda skäl för något annat, bör ett bevis som tingsrätten tagit upp och som inte enligt 35 kap. 13 § ska tas upp på nytt läggas fram innan bevis som rör samma omständighet omedelbart tas upp av hovrätten. Finns det flera bevis i fråga om samma omständighet, bör dessa läggas fram i ett sammanhang. *Lag (2016:37)*.

20 §

[5230] Sedan bevisningen lagts fram skall parterna lämnas tillfälle att slutföra sin talan. *Lag (1994:1034)*.

21 §

[5231] Om klaganden uteblir från ett sammanträde för huvudförhandling, förfaller överklagandet. Detsamma gäller om en klagande som har förelagts att infinna sig personligen inställer sig endast genom ombud och det inte finns särskilda skäl mot att överklagandet förfaller.

Om klagandens motpart uteblir och vite har förelagts honom eller henne, får hovrätten, när förlikning om saken inte är tillåten, i stället för att förelägga nytt vite besluta att han eller hon ska hämtas till rätten antingen omedelbart eller till en senare dag. Detsamma gäller om klagandens motpart inställer sig endast genom ombud när han eller hon har förelagts vid vite att infinna sig personligen.

Om vite har förelagts klagandens motpart eller om han eller hon ska hämtas till rätten och inte kan hämtas, får dock målet avgöras trots att han eller hon inställt sig endast genom ombud eller uteblivit. Ett mål får också avgöras om klaganden har förelagts att infinna sig personligen men inställt sig endast genom ombud. *Lag (2016:37)*.

22 §

[5232] Har överklagandet förfallit enligt 21 §, skall hovrätten på ansökan av klaganden återuppta målet, om han för sin utevaro eller underlåtenhet att infinna sig personligen hade laga förfall som han inte kunde anmäla i tid.

Ansökan om återupptagande skall göras skriftligen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Om klaganden sedan målet återupptagits uteblir eller inte följer ett föreläggande att infinna sig personligen, har han inte rätt att få målet återupptaget. *Lag (1999:84)*.

23 §

[5233] Om det vid en huvudförhandling i tingsrätten har hållits förhör inför rätten eller syn på stället om någon viss omständighet och om avgörandet även i hovrätten beror på tilltron till den bevisningen, får tingsrättens dom inte ändras i den delen utan att beviset har lagts fram i hovrätten genom en ljud- och bildupptagning eller tagits upp på nytt vid en huvudförhandling i hovrätten. En sådan ändring får dock göras om det finns synnerliga skäl för att bevisets värde är ett annat än tingsrätten antagit. *Lag (2016:37)*.

24 §

[5234] Om den överklagade domen är en tredsdom och tingsrätten tar upp en av klagandens motpart gjord ansökan om återvinning, skall målet av hovrätten återförvisas till tingsrätten för att handläggas i samband med återvinningsmålet. *Lag (1994:1034)*.

25 §

[5235] Ett överklagande får återkallas innan hovrättens dom eller slutliga beslut meddelats.

En klagande får inte ändra sin talan att avse en annan del av tingsrättens dom än den som uppgetts vid överklagandet.

I mål där förlikning om saken är tillåten får en part i hovrätten till stöd för sin talan åberopa en omständighet eller ett bevis som inte lagts fram tidigare endast om

1. han gör sannolikt att han inte kunnat åberopa omständigheten eller beviset vid tingsrätten eller
2. han annars haft giltig ursäkt att inte göra det.

Framställs först i hovrätten ett yrkande om kvittning och kan det inte utan olägenhet prövas i målet, får yrkandet avvisas. *Lag (1994:1034)*.

26 §

[5236] Även utan yrkande skall hovrätten undanröja tingsrättens dom, om domvilla, som sägs i 59 kap. 1 § 1–3, har förekommit vid tingsrätten.

Undanröjandet får avse domen i dess helhet eller endast viss del. Berör rättegångsfelet även del av domen, som inte överklagats, skall hovrätten med hänsyn till omständigheterna pröva, om denna del skall undanröjas. *Lag (1989:656)*.

27 §

[5237] Förs talan om jäv mot en domare i tingsrätten och anser hovrätten att jäv förelegat skall hovrätten undanröja tingsrättens dom i den del den överklagats. *Lag (1994:1034)*.

28 §

[5238] Om det vid tingsrätten har förekommit annat fel i rättegången än som avses i 26 eller 27 §, får hovrätten undanröja tingsrättens dom endast om felet kan antas ha inverkat på målets utgång och inte utan väsentlig olägenhet kan avhjälpas i

hovrätten. Parterna skall få tillfälle att yttra sig i frågan om undanröjande, om det inte är uppenbart obehövligt. *Lag (1989:656)*.

29 §

[5239] Undanröjer hovrätten tingsrättens dom på någon annan grund än att tingsrätten varit obehörig eller av något annat skäl inte bort ta upp målet till prövning, skall hovrätten samtidigt återförvisa målet till tingsrätten för fortsatt behandling.

Bestämmelser om hovrättens befogenhet att när tingsrätten varit obehörig hänvisa målet till annan tingsrätt finns i 10 kap. 20 §. *Lag (1994:1034)*.

30 §

Paragrafen har upphört att gälla enligt lag (1994:1034).

51 kap. Om överklagande av domar i brottmål

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (1994:1034).

1 §

[5241] En part som vill överklaga tingsrättens dom i ett brottmål skall göra detta skriftligen. Skrivelsen skall ges in till tingsrätten. Den skall ha kommit in till rätten inom tre veckor från den dag då domen meddelades. *Lag (1994:1034)*.

2 §

[5242] Om ena parten överklagat tingsrättens dom, har motparten rätt att överklaga domen inom en vecka från den dag då den i 1 § angivna tiden gick ut. Ett överklagande som gjorts under sådan tid förfaller, om det första överklagandet återkallas eller av annat skäl förfaller. *Lag (1994:1034)*.

3 §

[5243] Ett överklagande som kommit in för sent skall avvisas av tingsrätten. Överklagandet skall dock inte avvisas om det har kommit in till hovrätten inom klagotiden. *Lag (1994:1034)*.

4 §

[5244] Överklagandet skall innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas,
2. i vilken del domen överklagas och den ändring i domen som yrkas,
3. grunderna för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas, när sådant tillstånd krävs, och
5. de bevis som åberopas och vad som skall styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte har lagts fram tidigare skall ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det skall hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, skall han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden skall också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade skall infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten.

Är den tilltalade anhållen eller häktad, skall det anges. *Lag (2005:683)*.

5 §

[5245] Om inte överklagandet avvisas enligt 3 §, skall tingsrätten efter utgången av den i 2 § angivna tiden sända över detta och övriga handlingar i målet till hovrätten.

Handlingarna skall översändas genast, om den tilltalade är häktad eller om klaganden framställt ett yrkande som fordrar omedelbar prövning, såsom ett yrkande om häktning av den tilltalade, om åtgärd som avses i 25–28 kap. eller om upphävande av ett beslut om sådan åtgärd. Till dess att den i 2 § angivna tiden har gått ut, skall dock en kopia av överklagandet finnas tillgänglig vid tingsrätten. *Lag (1994:1034)*.

6 §

[5246] Om det finns något annat hinder mot att ta upp ett överklagande till prövning än att detta kommit in för sent, får hovrätten omedelbart avvisa överklagandet. *Lag (1994:1034)*.

7 §

[5247] Uppfyller överklagandet inte föreskrifterna i 4 § eller är det på annat sätt ofullständigt, skall hovrätten förelägga klaganden att avhjälpa bristen. Något föreläggande behöver dock inte meddelas om överklagandet är ofullständigt endast i fråga om sådana uppgifter som avses i 4 § första stycket 4.

Följer klaganden inte föreläggandet skall överklagandet avvisas, om det är så ofullständigt att det inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en rättegång i hovrätten. *Lag (2005:683)*.

7 a §

[5247 A] Om överklagandet inte avvisas enligt 6 § eller 7 § andra stycket, skall hovrätten, när prövningstillstånd krävs, besluta om sådant tillstånd skall meddelas. Om det behövs, skall beslutet föregås av skriftväxling.

Om det finns särskilda skäl, får sammanträde hållas innan frågan om prövningstillstånd avgörs. Till ett sådant sammanträde skall parterna kallas. Uteblir en part, får frågan ändå avgöras. *Lag (2005:683)*.

8 §

[5248] Beviljas prövningstillstånd eller krävs inte sådant tillstånd, skall överklagandet delges motparten med föreläggande att svara skriftligen inom en viss tid, om detta inte redan har skett eller inte behövs enligt andra stycket. I mål om allmänt åtal får överklagandet dock översändas till åklagaren utan delgivning. Uppgift om målsägandes eller vittnens ålder, yrke och bostadsadress som saknar betydelse för åtalet skall inte framgå av de handlingar som delges den tilltalade i mål om allmänt åtal.

Om det är uppenbart att överklagandet är ogrundat, får hovrätten genast meddela dom i målet.

Har tingsrätten avslagit ett yrkande om en åtgärd som avses i 26–28 kap. eller upphävt ett beslut om en sådan åtgärd, får hovrätten omedelbart bevilja åtgärden att gälla tills vidare. Har tingsrätten beviljat en sådan åtgärd, får hovrätten omedelbart besluta att tingsrättens beslut tills vidare inte får verkställas. I frågor om häktning, reseförbud eller omhändertagande enligt 28 kap. brottsbalken får hovrätten ändra tingsrättens beslut även om motparten inte hörts.

Om hovrätten beslutat häkta någon som inte är personligen närvarande vid rätten, skall 24 kap. 17 § tredje och fjärde styckena tillämpas. *Lag (2005:683)*.

9 §

[5249] Motparten skall i sin svarsskrivelse yttra sig över de grunder för överklagandet som klaganden har anfört och ange de omständigheter han eller hon själv vill anföra.

Skrivelsen skall innehålla uppgift om de bevis parten åberopar och om vad som skall styrkas med varje bevis. Skriftliga bevis som inte har lagts fram tidigare skall ges in samtidigt med svarsskrivelsen. Vill parten att det skall hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, skall han eller hon ange det och skälen till detta. Parten skall också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade skall infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten. *Lag (2005:683)*.

10 §

[5250] Hovrätten skall sända över svarsskrivelsen till klaganden. Uppgift om målsägandes eller vittnens ålder, yrke och bostadsadress som saknar betydelse för åtalet skall inte framgå av de handlingar som sänds över till den tilltalade i mål om allmänt åtal.

Om det behövs, får hovrätten besluta om ytterligare skriftväxling under förberedelsen. Hovrätten får också meddela närmare bestämmelser om skriftväxlingen och därvid bestämma i vilket avseende parten skall yttra sig. En part får föreläggas att ge in mer än en skrivelse endast om det finns särskilda skäl.

Under förberedelsen får sammanträde hållas, om det behövs för en ändamålsenlig handläggning av målet. I fråga om ett sådant sammanträde tillämpas bestämmelserna i 16 § första stycket och andra stycket första meningen, 21 § första stycket första meningen och 22 §. Hovrätten får besluta att den som är anhållen eller häktad skall inställas till sammanträdet. *Lag (2005:683)*.

11 §

Paragrafen har upphört att gälla enligt lag (2005:683).

12 §

[5252] Om hovrätten anser att det behövs, skall hovrätten besluta att yttrande av sakkunnig inhämtas, skriftligt bevis läggs fram, föremål tillhandahålls för syn eller besiktning, bevis tas upp utom huvudförhandlingen eller någon annan förberedande åtgärd företas.

Om en part vill att en åtgärd enligt första stycket skall företas, skall han så snart som möjligt begära det hos hovrätten.

Behöver i mål om allmänt åtal åtgärd enligt 23 kap. företas, får hovrätten meddela åklagaren föreläggande om det. *Lag (1994:1034)*.

13 §

[5253] Hovrätten får avgöra målet utan huvudförhandling, om det är uppenbart att överklagandet är ogrundat.

Om saken kan utredas tillfredsställande får hovrätten avgöra målet utan huvudförhandling,

1. om åklagaren har överklagat endast till den tilltalades förmån,
2. om endast den tilltalade har överklagat och hans eller hennes ändringsyrkande godtas av motparten,

3. om det inte finns anledning att döma den tilltalade till ansvar eller döma ut påföljd eller döma till annan påföljd än böter eller villkorlig dom eller sådana påföljder i förening,

4. om parterna har begärt att målet ska avgöras utan huvudförhandling, eller

5. om ingen av parterna, sedan fråga väckts om avgörande utan huvudförhandling, haft någon invändning mot detta.

Om en part har begärt huvudförhandling i fall som avses i andra stycket 1–3, ska sådan hållas, om det inte är obehövligt.

Med de påföljder som anges i andra stycket 3 likställs vite och, om det inte samtidigt är fråga om förverkande av villkorligt medgiven frihet från fängelsestraff, beslut enligt 34 kap. 3 § [1483] brottsbalken. Det som sägs i andra stycket 3 om villkorlig dom gäller inte villkorlig dom som förenas med föreskrift om samhällstjänst.

Om överklagandet avser även annat än ansvar, får målet avgöras utan huvudförhandling endast om denna talan enligt 50 kap. 13 § får prövas utan huvudförhandling.

För prövning som inte avser själva saken behöver huvudförhandling inte hållas.
Lag (2016:492).

14 §

[5254] Innan ett mål avgörs utan huvudförhandling, skall parterna, om det inte är uppenbart att de redan har slutfört sin talan, beredas tillfälle att göra det. *Lag (1994:1034).*

15 §

[5255] Om inte målet enligt 13 § avgörs utan huvudförhandling, skall hovrätten bestämma tid för sådan förhandling. Tiden skall om möjligt bestämmas efter samråd med parterna. För behandling av en rättegångsfråga eller sådan del av saken som får avgöras särskilt får huvudförhandling sättas ut även om målet i övrigt inte är färdigt för huvudförhandling.

Om den tilltalade är häktad, skall huvudförhandling hållas inom fyra veckor efter utgången av den tid som anges i 2 §, om det inte till följd av åtgärder som avses i 12 § eller andra omständigheter är nödvändigt med längre uppskov. Har den tilltalade häktats efter utgången av den tid som anges i 2 §, skall tiden räknas från den dag han häktades. *Lag (1994:1034).*

16 §

[5256] Till huvudförhandlingen skall parterna kallas.

En enskild klagande skall föreläggas att inställa sig vid påföljd att överklagandet annars förfaller. Skall han infinna sig personligen, skall hovrätten också upplysa honom om bestämmelsen i 21 § första stycket andra meningen. Om det är av betydelse för målets handläggning eller utredning att en enskild motpart inställer sig eller om denne är skyldig att infinna sig personligen, skall han föreläggas vite. Finns det i fråga om den tilltalade anledning anta att han inte skulle följa ett sådant föreläggande, får hovrätten besluta att han skall hämtas till rätten. Om hovrätten inte förelägger motparten vite eller beslutar att han skall hämtas, skall hovrätten upplysa honom om att målet kan komma att avgöras även om han uteblir. Hovrätten skall besluta att en tilltalad som är anhållen eller häktad skall inställas till huvudförhandlingen.

Skall i mål om allmänt åtal en målsägande höras med anledning av åklagarens talan, skall han vid vite kallas att infinna sig personligen.

Hovrätten skall också bestämma vilka vittnen och sakkunniga som skall kallas till huvudförhandlingen. Parterna skall underrättas om beslutet. *Lag (1994:1034)*.

17 §

[5257] I övrigt skall det som sägs i 46 kap. 1–5 §§, 6 § andra stycket, 8, 9, 11, 13, 16 och 17 §§ tillämpas i fråga om huvudförhandling i hovrätten. Reglerna i 16 § i detta kapitel skall dock tillämpas i fråga om kallelser till huvudförhandling som återupptas efter uppehåll och förelägganden för parterna.

När ett mål sätts ut till fortsatt eller ny huvudförhandling, får hovrätten besluta om lämpliga åtgärder för att målet skall kunna slutföras vid den förhandlingen.

I fråga om sådana åtgärder gäller 10 och 12 §§ i detta kapitel. *Lag (2005:683)*.

18 §

[5258] Vid huvudförhandlingen skall den överklagade domen redovisas i den omfattning det behövs. Klaganden skall ange i vilken del domen överklagas och den ändring i domen som yrkas. Motparten skall ges tillfälle att yttra sig över yrkandet.

Därefter skall åklagaren utveckla åtalet i den utsträckning det behövs för prövningen av överklagandet. Om talan förs endast av målsäganden, gäller detta i stället denne. Om hovrätten finner det lämpligare får dock en tilltalad som överklagat utveckla sin talan före åklagaren eller målsäganden. Varje part skall få tillfälle att bemöta vad den andra parten anfört. Om förhandlingen äger rum trots att klagandens motpart uteblivit, skall hovrätten se till att det som denne anfört läggs fram ur handlingarna i den utsträckning det behövs.

Framställningar enligt första och andra styckena får ske genom hänvisningar till handlingar i målet, om rätten finner det lämpligt. *Lag (2005:683)*.

19 §

[5259] Sedan parterna utvecklat sin talan, ska bevisningen läggas fram. Hovrätten ska se till att den bevisning som har lagts fram i tingsrätten läggs fram ur handlingarna i den utsträckning som bevisningen har betydelse för målet i hovrätten. Bevisningen får läggas fram genom hänvisningar till ljud- och bildupptagningar och andra handlingar i målet, om rätten finner det lämpligt.

Om det inte finns särskilda skäl för något annat, bör ett bevis som tingsrätten tagit upp och som inte enligt 35 kap. 13 § ska tas upp på nytt läggas fram innan bevis som rör samma omständighet omedelbart tas upp av hovrätten. Finns det flera bevis i fråga om samma omständighet, bör dessa läggas fram i ett sammanhang. *Lag (2016:37)*.

20 §

[5260] Sedan bevisningen lagts fram skall parterna lämnas tillfälle att slutföra sin talan. *Lag (1994:1034)*.

21 §

[5261] Om en enskild klagande uteblir från ett sammanträde för huvudförhandling, förfaller överklagandet. Detsamma gäller om en enskild klagande som har förelagts att infinna sig personligen inställer sig endast genom ombud och det inte finns särskilda skäl mot att överklagandet förfaller.

Om en enskild motpart uteblir och vite har förelagts honom eller henne, får hovrätten förelägga nytt vite eller besluta att han eller hon ska hämtas till rätten antingen omedelbart eller till en senare dag. Detsamma gäller om en enskild motpart som vid vite har förelagts att infinna sig personligen inställer sig endast genom ombud.

Om en målsägande som ska höras med anledning av åklagarens talan i ett mål om allmänt åtal inte finner sig personligen, gäller andra stycket.

Om vite har förelagts klagandens motpart eller om denne ska hämtas till rätten och hämtning inte kan ske, får hovrätten avgöra målet trots att han eller hon inställt sig endast genom ombud eller uteblivit. Ett mål får också avgöras om en enskild klagande som har förelagts att infinna sig personligen inställt sig endast genom ombud. *Lag (2016:37)*.

22 §

[5262] Har överklagandet förfallit enligt 21 § skall hovrätten på ansökan av klaganden återuppta målet, om han för sin utevaro eller underlåtenhet att infinna sig personligen hade laga förfall som han inte kunde anmäla i tid.

Ansökan om återupptagande skall göras skriftligen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Om klaganden sedan målet återupptagits uteblir eller inte följer ett föreläggande att infinna sig personligen, har han inte rätt att få målet återupptaget. *Lag (1994:1034)*.

23 §

[5263] Om det vid en huvudförhandling i tingsrätten har hållits förhör inför rätten eller syn på stället om någon viss omständighet och om avgörandet även i hovrätten beror på tilltron till den bevisningen, får tingsrättens dom inte ändras i den delen utan att beviset har lagts fram i hovrätten genom en ljud- och bildupptagning eller tagits upp på nytt vid en huvudförhandling i hovrätten. En sådan ändring får dock göras

1. om den är till förmån för den tilltalade, eller
2. om det finns synnerliga skäl för att bevisets värde är ett annat än tingsrätten antagit. *Lag (2016:37)*.

23 a §

[5263 A] Har tingsrätten funnit att den tilltalade skall dömas för den åtalade gärningen och överklagas domen bara beträffande annat än denna fråga, skall hovrätten pröva frågan endast om

1. det i denna del föreligger något förhållande som skulle kunna utgöra grund för resning enligt 58 kap. 2 § eller kunna medföra undanröjande av domen på grund av domvilla eller
2. målets utgång vid tingsrätten i samma del uppenbarligen beror på förbiseende eller misstag.

Beträffande fråga som avses i första stycket 1 eller 2 behöver hänsyn tas endast till omständigheter som har åberopats av part. *Lag (1989:656)*.

24 §

[5264] Ett överklagande får återkallas innan hovrättens dom eller slutliga beslut har meddelats. Åklagare som i hovrätten fört talan mot den tilltalade få ändra sin talan till dennes förmån.

En klagande får inte ändra sin talan att gälla en annan gärning än den som avses i överklagandet. *Lag (1994:1034)*.

25 §

[5265] Hovrätten får inte med anledning av den tilltalades överklagande eller av åklagarens överklagande till hans eller hennes förmån döma till en brottspåföljd som är att anse som svårare eller mer ingripande för den tilltalade än den som tingsrätten dömt till. Hovrätten får dock överlämna till särskild vård enligt 31 eller 32 kap. brottsbalken eller, om tingsrätten beslutat om sådan vård, döma till annan påföljd.

Vid tillämpningen av första stycket skall slutet ungdomsvård enligt 32 kap. 5 § brottsbalken jämföras med fängelse.

Har tingsrätten förenat villkorlig dom eller skyddstillsyn med en föreskrift som förutsätter samtycke och samtycker den dömda inte längre till föreskriften, får hovrätten trots första stycket döma till en svårare eller mer ingripande påföljd.

Hovrätten får inte med anledning av ett överklagande som anges i första stycket besluta om utvisning, om tingsrätten inte har meddelat sådant beslut, eller bestämma längre tid än tingsrätten gjort för förbud för den tilltalade att återvända till Sverige. *Lag (2006:890)*.

26 §

[5266] Även utan yrkande skall hovrätten undanröja tingsrättens dom, om domvilla, som sägs i 59 kap. 1 § 1–3, har förekommit vid tingsrätten.

Undanröjandet får avse domen i dess helhet eller endast viss del. Berör rättegångsfelet även del av domen, som inte överklagats, skall hovrätten med hänsyn till omständigheterna pröva, om denna del skall undanröjas. *Lag (1989:656)*.

27 §

[5267] Förs talan om jäv mot en domare i tingsrätten och anser hovrätten att jäv förelegat skall hovrätten undanröja tingsrättens dom i den del den överklagats. *Lag (1994:1034)*.

28 §

[5268] Om det vid tingsrätten har förekommit annat fel i rättegången än som avses i 26 eller 27 §, får hovrätten undanröja tingsrättens dom endast om felet kan antas ha inverkat på målets utgång och inte utan väsentlig olägenhet kan avhjälpas i hovrätten. Parterna skall få tillfälle att yttra sig i frågan om undanröjande, om det inte är uppenbart obehövt. *Lag (1989:656)*.

29 §

[5269] Undanröjer hovrätten tingsrättens dom på någon annan grund än att tingsrätten varit obehörig eller av något annat skäl inte bort ta upp målet till prövning, skall hovrätten samtidigt återförvisa målet till tingsrätten för fortsatt behandling.

Bestämmelser om hovrättens befogenhet att när tingsrätten varit obehörig hänvisa målet till annan tingsrätt finns i 19 kap. 11 §. *Lag (1994:1034)*.

30 §

[5270] Har tingsrättens dom överklagats endast i fråga om annat än ansvar, skall målet i hovrätten behandlas som tvistemål. *Lag (1994:1034)*.

31 §

Paragrafen har upphört att gälla enligt lag (1994:1034).

52 kap. Om överklagande av beslut

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (1994:1034).

1 §

[5281] Den som vill överklaga en tingsrätts beslut skall göra detta skriftligen. Skrivelsen skall ges in till tingsrätten.

Skrivelsen skall ha kommit in till tingsrätten inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Om ett beslut under rättegången inte har meddelats vid sammanträde och det inte heller vid något sammanträde har tillkännagetts när beslutet kommer att meddelas, skall dock klagotiden räknas från den dag då klaganden fick del av beslutet. Ett överklagande av ett beslut om någons häktande, kvarhållande i häkte, tillstånd till restriktioner enligt 24 kap. 5 a §, om åläggande av reseförbud eller i fråga som avses i 49 kap. 7 §, är inte inskränkt till viss tid.

I 49 kap. finns bestämmelser om att den, som vill överklaga ett beslut, i vissa fall först skall anmäla missnöje. *Lag (1994:1034).*

2 §

[5282] Ett överklagande som kommit in för sent skall avvisas av tingsrätten. Överklagandet skall dock inte avvisas om det har kommit in till hovrätten inom klagotiden. *Lag (1994:1034).*

3 §

[5283] Överklagandet skall innehålla uppgifter om

1. det beslut som överklagas,
2. den ändring i beslutet som yrkas,
3. grunderna för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas, när sådant tillstånd krävs, och
5. de bevis som åberopas och vad som skall styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare skall ges in samtidigt med överklagandet. *Lag (1994:1034).*

4 §

[5284] Om inte överklagandet avvisas enligt 2 §, skall tingsrätten till hovrätten sända över detta och övriga handlingar i målet som har betydelse för prövningen av överklagandet. *Lag (1994:1034).*

5 §

[5285] Om det finns något annat hinder mot att ta upp ett överklagande till prövning än att detta kommit in för sent, får hovrätten omedelbart avvisa överklagandet. *Lag (1994:1034).*

6 §

[5286] Uppfyller överklagandet inte föreskrifterna i 3 § eller är det på annat sätt ofullständigt, skall hovrätten förelägga klaganden att avhjälpa bristen. Något föreläggande behöver dock inte meddelas om överklagandet är ofullständigt endast i fråga om sådana uppgifter som avses i 3 § första stycket 4.

Följer klaganden inte föreläggandet skall överklagandet avvisas, om det är så ofullständigt att det inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en rättegång i hovrätten. *Lag (2005:683)*.

6 a §

[5286 A] Om överklagandet inte avvisas enligt 5 § eller 6 § andra stycket, skall hovrätten, när prövningstillstånd krävs, besluta om sådant tillstånd skall meddelas. Om det behövs, skall beslutet föregås av skriftväxling.

Om det finns särskilda skäl, får sammanträde hållas innan frågan om prövningstillstånd avgörs. Till ett sådant sammanträde skall parterna kallas. Uteblir en part, får frågan ändå avgöras. *Lag (2005:683)*.

7 §

[5287] Om hovrätten finner att klagandens motpart bör höras angående överklagandet och prövningstillstånd beviljas eller sådant tillstånd inte krävs, skall överklagandet delges motparten med föreläggande att svara skriftligen inom en viss tid, om detta inte redan har skett. I mål där åklagaren är motpart får överklagandet dock översändas till denne utan delgivning.

Det överklagade beslutet får inte ändras såvitt angår motpartens rätt utan att han eller hon har getts tillfälle att yttra sig.

Har tingsrätten i tvistemål avslagit ett yrkande om kvarstad eller någon annan åtgärd enligt 15 kap. eller upphävt ett beslut om en sådan åtgärd eller i brottmål avslagit yrkande om en åtgärd som avses i 26–28 kap. eller upphävt ett beslut om en sådan åtgärd, får hovrätten omedelbart bevilja åtgärden att gälla tills vidare. Har tingsrätten beviljat en sådan åtgärd eller förklarat att beslutet får verkställas även om det inte har laga kraft, får hovrätten omedelbart besluta att tingsrättens beslut tills vidare inte får verkställas. Hovrätten får också ändra tingsrättens beslut i fråga om häktning, tillstånd till restriktioner enligt 24 kap. 5 a § eller reseförbud utan att höra motparten. *Lag (2005:683)*.

8 §

[5288] Motparten skall i sin svarsskrivelse yttra sig över de grunder för överklagandet som klaganden anfört och ange de omständigheter han själv vill anföra.

Skrivelsen skall innehålla uppgift om de bevis parten åberopar och om vad som skall styrkas med varje bevis. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare skall ges in till hovrätten samtidigt med svarsskrivelsen. *Lag (1994:1034)*.

9 §

[5289] Om det behövs får hovrätten besluta om ytterligare skriftväxling. Hovrätten får också meddela närmare bestämmelser om skriftväxlingen och därvid bestämma i vilket avseende parten skall yttra sig. En part får föreläggas att ge in mer än en skrivelse endast om det finns särskilda skäl. *Lag (1994:1034)*.

10 §

Paragrafen har upphört att gälla enligt lag (2005:683).

11 §

[5291] Om det är nödvändigt för utredningen i målet att en part eller någon annan hörs muntligen, får hovrätten besluta om detta på lämpligt sätt. Hovrätten skall besluta att den som är anhållen eller häktad skall inställas till förhöret.

Om hovrätten beslutat häkta någon som inte är personligen närvarande vid rätten, skall 24 kap. 17 § tredje och fjärde styckena tillämpas. *Lag (2005:683)*.

12 §

[5292] Ett överklagande får återkallas innan hovrättens slutliga beslut har meddelats. *Lag (1994:1034)*.

13 §

[5293] Har en part eller intervenient överklagat ett beslut som tagits in i en dom eller som får överklagas endast i samband med att domen överklagas, och är även domen överklagad, skall målen i hovrätten handläggas gemensamt enligt 50 eller 51 kap.

Första stycket gäller inte om beslutet angår ett ombud, en försvarare, ett vittne, en sakkunnig eller någon annan som inte var part eller intervenient i tingsrätten. *Lag (1994:1034)*.

53 kap. Om mål som tas upp omedelbart

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (1994:1034).

1 §

[5301] I tvistemål som skall tas upp omedelbart av en hovrätt tillämpas bestämmelserna om rättegången vid tingsrätt i 42–44 kap. *Lag (1994:1034)*.

2 §

[5302] I brottmål som ska tas upp omedelbart av en hovrätt, tillämpas bestämmelserna om rättegången vid tingsrätt i 45–47 kap. med följande avvikelser:

1. Hovrätten får inte uppdra åt åklagaren att utfärda stämning.
2. Hovrätten ska i stämningen förelägga den tilltalade att svara skriftligen inom en viss tid. Hovrätten ska sända över svarsskrivelsen till åklagaren. Om det behövs får hovrätten besluta om ytterligare skriftväxling. Hovrätten får också meddela närmare bestämmelser om skriftväxlingen och bestämma i vilket avseende parten ska yttra sig.
3. Är den tilltalade häktad, får ett uppehåll i huvudförhandlingen inte göras i mer än två veckor, om inte på grund av särskilda omständigheter ett längre uppehåll är nödvändigt.
4. Om det inte finns anledning att döma till någon annan påföljd än böter, får hovrätten avgöra målet utan huvudförhandling. I sådant fall tillämpas 51 kap. 14 §. *Lag (2010:575)*.